

orkest
Nota bene

speelt o.l.v.
Casper Zelissen

ONDERWEG NAAR HET OOSTEN

Onderwegkerk Blauwkapel

Kapeldwarsweg 21, Utrecht

Zaterdag 18 juni
Zondag 19 juni

Inloop 19:30, Aanvang 20:00 uur
Inloop 14:30, Aanvang 15:00 uur

Regulier € 9,00

Kinderen tot 12 jaar € 4,50

Reserveren? info@orkestnotabene.nl www.orkestnotabene.nl

Welkom bij Orkest Nota Bene!

Wij heten u van harte welkom bij onze voorstelling Onderweg naar het Oosten. Leuk dat u met ons meegaat!

De reis begint in de Onderwegkerk met muziek uit de Japanse film Avalon, waarbij Poolse zang te horen zal zijn. We blijven daarna nog in Aziatische sferen met muziek uit Zuid-Korea, waar de lokale filmindustrie populairder is dan Hollywood. Sommige films sijpelen door naar het westen, zoals de film Oldboy. Ook een bekende Boheemse Top 2000-hit komt voorbij, net als klezmermuziek en Russische muziek met liefde.

Na de pauze wordt een nacht op de kale berg van Moessorgski beleefd. Vervolgens zullen wij Slavische, Polovetser en Hongaarse dansen voor u ten gehore brengen, met tussendoor een slaapliedje van de Armeense componist Chatsjatoerjan.

In deze voorstelling zal zangeres Susanne van Neerbos Voyage to Avalon voor u zingen. Zij zal, net als percussionist Ricardo de Wilde, met Nota Bene mee gaan onderweg naar het oosten.

Wij wensen u veel luisterplezier!

Bestuur van Orkest Nota Bene

Marije Bazuin

Annet Holst

Rosanne van Huisstede

Corine Vos

Programma Onderweg naar het Oosten

Voyage to Avalon	Kenji Kawai
The Last Waltz / Cries and Whispers	Jo Yeong-wook
Die Unsichtbare Front	Gabriel Yared
From Russia with Love	Lionel Bart
Bohemian Rhapsody	Freddie Mercury
Villa Volta	Ruud Bos
Der Zug um 7:40 Uhr	Joachim Johow
= Pauze =	
Een nacht op de Kale Berg	Modest Moessorgski
Slavische dansen - Opus 72, no 2. en opus 46, no. 1	Antonín Dvořák
Polovetser dansen uit <i>Prins Igor</i>	Aleksandr Borodin
Lullaby uit <i>Gajaneh</i>	Aram Chatsjatoerjan
Hongaarse dans no. 5	Johannes Brahms

Voyage to Avalon (2001) – Kenji Kawai

In 2001 kwam de film Avalon van Mamoru Oshii uit, met muziek verzorgd door Oshii's vaste componist Kenji Kawai. Beide heren komen uit Japan, maar Avalon werd met behulp van tolken in Polen opgenomen met Poolse acteurs. Het verhaal van de film is gedeeltelijk gebaseerd op de legende van Koning Arthur, maar speelt zich af in een futuristische wereld waarin mensen een verboden virtual reality spel genaamd Avalon spelen. Niet geheel toevallig is Avalon ook de naam van het in nevelen gehulde eiland, waar volgens de legende ook het zwaard Excalibur gesmeed zou zijn. In de film zingt de sopraan Elżbieta Towarnicka in een operagebouw over de laatste reis van Koning Arthur naar het legendarische eiland Avalon en vandaag zingt de Nederlandse sopraan Susanne van Neerbos – in het Pools! – dit stuk voor u. Achterin dit boekje vindt u de tekst met vertaling.

The Last Waltz / Cries and Whispers (2003) – Jo Yeong-wook

Zowel Cries and Whispers als The Last Waltz komen uit de Zuid-Koreaanse film Oldboy. Deze in 2003 verschenen film van Chan-wook Park is gebaseerd op een gelijknamige Japanse manga.

Het verhaal gaat over de man Oh Dae-su, die vijftien jaar lang vastzit in een voor hem gemaakte gevangenis, zonder dat hij weet waarvoor of door wie. Op een dag wordt hij wakker in een koffer op het dak van een appartementsgebouw. Hij is eveneens zonder waarschuwing weer vrijgelaten. Hij gaat op zoek naar de reden waarom hij vijftien jaar lang is vastgehouden.

De muziek voor Oldboy werd gecomponeerd door Jo Yeong-wook, die eerder de muziek schreef voor Parks film Joint Security Area. De film won een Grand Bell Award en een Korean Film Award in de categorie beste muziek. Wij hopen van harte dat ze in onze vertaling ook prijswaardig uit de bus komen!

Die Unsichtbare Front (2006) – Gabriel Yared

Het is 1984, Oost-Berlijn. De bevolking wordt onderdrukt door de Oost-Duitse geheime politie. Het doel van de Stasi: alles te weten komen. Geheimagent Wiesler krijgt opdracht een toneelschrijver en zijn geliefde af te luisteren. Boven hun appartement, op zolder, volgt hij dag en nacht hun leven. Maar hoe meer hij in hun leven wordt gezogen, des te meer moeite heeft hij zijn loyaliteit aan de staat te behouden.

Die Unsichtbare Front is afkomstig van de soundtrack van de Duitse Oscarwinnende film Das Leben der Anderen uit 2006. De mysterieuze klanken nemen je mee in de spannende en geheimzinnige wereld van Wiesler.

From Russia with Love (1963) – Lionel Bart

President John F. Kennedy noemde het boek *From Russia with Love* in *Life* magazine één van zijn favoriete 10 boeken en daarom kozen de producten van de James Bond films dit verhaal om te verfilmen na het initiële succes van *Dr. No*. Het titelnummer werd geschreven door Lionel Bart, die nooit noten leerde lezen of schrijven, maar desondanks beroemdheid verwierf met zijn muziek. Hij schreef onder andere het nummer *Living Doll* voor Cliff Richard en de muziek voor de musical *Oliver!* over *Oliver Twist*. From Blauwkapel with Nota Bene!

Bohemian Rhapsody (1975) – Freddie Mercury

De rapsodie is een muziekstuk dat bestaat uit gedeelten die qua stijl contrasteren, maar die ondanks de vrije vorm toch een eenheid vormen. Een stijl die we kennen in klassieke muziek, zoals *Rhapsody in Blue* van Gershwin, maar ook zeker in de popmuziek. Door het ontbreken van coupletten en een refrein is het echter geen traditionele vorm.

Onderweg naar het Oosten kwamen wij de Boheemse variant tegen, alhoewel Freddie Mercury in de titel niet wilde verwijzen naar de streek in Tsjechië maar naar een groep artiesten uit het begin van de vorige eeuw die bekend stonden om hun minachting voor de geldende normen. Er gaan geruchten dat Mercury met dit nummer uit de kast kwam, maar hij heeft nooit iets willen uitleggen over de betekenis van de songtekst.

Bohemian Rhapsody werd in 1976 een wereldwijde hit. Na de dood van Mercury in 1991 werd het nummer met evengroot succes opnieuw uitgebracht. Inmiddels is het een popklassieker die al jarenlang bovenin de Top 2000 en andere 'beste allertijden'-lijsten meedraait.

Villa Volta (1996) – Ruud Bos

Villa Volta is een attractie in de Efteling, waarbij de illusie wordt gewekt dat je als bezoeker al zittend in een woonkamer over de kop gaat. Bij de opening was het de eerste attractie in zijn soort, sindsdien heeft het type veel navolging gekregen in andere attractieparken.

Het verhaal achter *Villa Volta* is gebaseerd op de verhalen rond de Bokkenrijders. Dit was een angstaanjagende roversbende die in de 18e eeuw huishield in de Brabantse Kempen, Nederlands Limburg en Belgisch Limburg.

De muziek van *Villa Volta* is gecomponeerd door Ruud Bos. Hij heeft vier muziekstukken geschreven: voor de wachtrij, voor de eerste voorshow (het bewegende gilde-teken), voor de tweede voorshow (het verhaal van Hugo) en voor de hoofdshow (de woonkamer). Wij spelen het spannende deel uit de hoofdshow.

Der Zug um 7:40 Uhr (trad.) – Joachim Johow

Een klezmer traditional van de bovenste plank, gebaseerd op een arrangement van de Duitser Joachim Johow, maar uiteraard door ons weer naar smaak aangepast voor de bezetting van Nota Bene.

Een nacht op de Kale Berg (1867) – Modest Moessorgski

De titel ‘Een nacht op de Kale Berg’ is eigenlijk een onjuiste weergave. Moessorgski noemde zijn stuk namelijk ‘De avond voor Sint Jan op de Kale Berg’. Echter was dit stuk dusdanig complex dat het onspeelbaar was en nooit is uitgevoerd. Moessorgski’s collega Nikolaj Rimski-Korsakov bewerkte het stuk vijf jaar na het overlijden van de componist naar een uitvoerbare versie en noemde het ‘Een nacht op de Kale Berg’.

De kale berg uit het stuk is de berg Triglaw nabij Kiev in Oekraïne. Het stuk beschrijft een volksverhaal waarin op midzomernacht heksen bijeenkomen op de kale berg om de duivel te ontmoeten.

In de muziek hoor je duidelijk de aankomst van de heksen. Het hele orkest gaat tegen de achtergrond van de wervelende violen flink tekeer. De orkestklank wordt alsmaar heviger. Op het hoogtepunt breekt het tumult plotseling af. In een naburig dorpje klingelt de kerkklok, door ons vertolkt door de celli. De morgen breekt aan en de hekserij raakt haar macht kwijt. Klarinet en fluit zingen tot slot een vredige melodie.

Slavische dansen: Op. 72 no. 2 (Starodávnyj) (1886) en op. 46 no. 1 (Furiant) (1878) – Antonín Dvořák

De Tsjechische componist Antonín Dvořák won in de jaren 70 van de 19e eeuw, toen hij nog niet erg bekend was, een aantal keer een Oostenrijkse muziekwedstrijd waar hij stukken voor had ingestuurd. Hij won deze prijs in 1874, 1876 en 1877. In dat laatste jaar maakt Johannes Brahms aan Dvořák bekend dat hij al die jaren al het hoofd van de jury van deze prijs was en hij dat onder de indruk was van het werk van Dvořák. Niet lang daarna publiceerde Dvořák de Slavische dansen, geïnspireerd door de Hongaarse dansen van Brahms. In 1878 werden de eerste acht dansen gepubliceerd als opus 46, in 1886 volgden er nog acht als opus 72. Wij spelen uit elk werk één dans.

Polovetser dansen uit *Prins Igor* (1887) – Aleksandr Borodin

Aleksandr Borodin was vooral een gevierd chemicus, het componeren schoot er helaas vaak bij in. Zijn beroemde opera *Prins Igor* bleef dan ook bij zijn dood in 1887 onvoltooid. Nikolaj Rimski-Korsakov – daar heb je hem weer! – heeft het werk gecompleteerd.

De opera *Prins Igor* gaat over de veldtocht van de Russische prins van Seversk, tegen de Polovetser, een Tataarse stam. Tatarije is een autonome republiek in Rusland. De Polovetser dansen komen uit de tweede akte van de opera. Het betreft hier een vrolijk samenzijn van volgelingen van prins Igor die zojuist de mededeling heeft gedaan zijn volk en volgelingen tot de dood te zullen beschermen tegen de vijand. In de weemoedige klanken waar het stuk mee begint, weerklinkt het verlangen naar het vaderland.

Voor wie nauwelijks klassieke muziek luistert, maar straks toch denkt “ik ken dit ergens van”: in 1997 heeft Warren G met *Prince Igor* een hiphop-versie van de muziek gemaakt. De dansen zijn ook gebruikt als muziek bij de openingsceremonie van de Olympische Winterspelen in Socchi in 2014, waar een meisje door een vlieger werd meegevoerd de lucht in.

Lullaby uit *Gajaneh* (1942) – Aram Chatsjatoerjan

Aram Chatsjatoerjan was een Armeense componist en dirigent die op zijn 18e van Georgië naar Moskou verhuisde waar hij zonder een muzikale vooropleiding begon aan het Gnessin Musical Institute.

Chatsjatoerjan is het bekendst van de muziek die hij schreef voor het ballet *Gajaneh*. Van dit ballet is de Sabeldans het meest bekend, maar wij spelen uit dit ballet de Lullaby, uit de eerste suite die tijdens de tweede akte van het ballet te horen is. De danspassen laten wij wel achterwege, die mag u er zelf nog bij bedenken.

Hongaarse dans no. 5 (1869) – Johannes Brahms

De Hongaarse dansen van de componist Johannes Brahms zijn een verzameling van 21 dansen voor vierhandig piano. Alleen de nummers 11, 14 en 16 zijn geheel originele composities van Brahms. De melodieën van de andere dansen zijn niet oorspronkelijk van Brahms zelf, maar zijn een bewerking van bestaande melodieën.

Maar het zijn ook nog eens geen originele Hongaarse volksliederen van Hongaarse zigeuners zoals vaak wordt gedacht. Het zijn thema's die Brahms kende via de violist Eduard Reményi. Deels zijn ze afkomstig van Reményi en deels van andere componisten uit de Hongaarse folklore uit die tijd. Een ware mengelmoes dus!

Wij spelen de bekendste van de dansen, nummer 5. Deze is gebaseerd op een stuk van componist Béla Kéler getiteld *Bártfai Emlék*, waarvan Brahms zelf dacht dat het een traditioneel Hongaars volkslied zou zijn.

Voyage to Avalon

Avalon legendarny ląd
Wyspa jabłoni i mgły
Avalon to elfów ląd
Avalon to rajska wyspa czarów

Pod rządami nowego króla
Rozkwita i pięknieje kraj ten
Tajemny los nowego króla
Spczywa ciągle w rękach Boga

Okrutna zdrada zaufanych ludzi
Tchórzliwa zdrada ukochanych ludzi
I straszna walka ta mordercza walka
Ach ilu padło mężnych wojów
Idź walcz i giń piękną zaszczytną śmiercią
W ostatniej bitwie bohater padnie
I wkrótce przybędą zastępy duchów
Wszystko ogarnie pomrok wieczorny
Czarna zapadnie noc

Avalon legendarny ląd
Bohater wyrusza tam

Avalon to elfów ląd
Avalon to rajska wyspa czarów
Zaklęta wyspa
Statek wyrusza w nieznaną drogę
Avalon...

Avalon, het legendarische land
Het eiland van appelbomen en mist
Avalon is het land van de elfen
Avalon is het paradijselijke land van de magie

Onder het bewind van de nieuwe koning
Bloeit dit land en wordt het mooier
Het geheime lot van de nieuwe koning
Ligt nog steeds in de handen van God

Het wrede verraad van de vertrouwde mensen
Het laffe verraad van de geliefde mensen
En het verschrikkelijke gevecht, de moordende strijd
Oh, hoeveel dappere strijders er vielen
Ga, vecht, en sterf een eervolle dood
In die laatste strijd zal de held vallen
En al snel zullen de geesten komen
De duisternis van de avond zal alles bedekken
De zwarte nacht zal vallen

Avalon, het legendarische land
Waar de held uitrukt

Avalon is het land van elfen
Avalon is het paradijselijke land van de magie
Betoverd eiland
Het schip gaat een onbekende weg
Avalon...

Wie zijn wij

		Agnes <i>Dwarsfluit</i>	Katrin <i>Hobo</i>	Tessa <i>Klarinet</i>		Rolf <i>Klarinet</i>	
	Mirjam <i>Dwarsfluit</i>						Corine <i>Tenorsax</i>
	Marlie <i>2^e viool</i>		Jannephine <i>2^e viool</i>	Willemijn <i>Altviool</i>	Annet <i>Altviool</i>		
Mannie <i>2^e viool</i>		Rosanne <i>2^e viool</i>				Floris <i>Cello</i>	Marije <i>Fagot</i>
Merel <i>1^e viool</i>	Arianne <i>1^e viool</i>					Syrinx <i>Cello</i>	
Hanneke <i>1^e viool</i>	Ilse <i>1^e viool</i>			Casper <i>dirigent</i>		Nils <i>Cello</i>	

Orkest Nota Bene

Dirigent: Casper Zelissen

1e viool: Ilse van Dalen, Arianne Niks, Hanneke van der Heijden, Merel Schoonman

2e viool: Rosanne van Huisstede, Jannephine Snijders, Marlie Seesing, Mannie Janssen

Altviool: Annet Holst, Willemijn Huizinga

Cello: Nils Breunese, Floris Necas, Syrinx Fakkeldij

Dwarsfluit: Mirjam Pastink, Agnes Boonstra

Hobo: Katrin Summ

Klarinet: Rolf Heikens, Tessa van Elten

Tenor-/sopraansaxofoon: Corine Vos

Fagot: Marije Bazuin

Gasten

Sopraan: Susanne van Neerbos (www.susannevanneerbos.nl)

Slagwerk: Ricardo de Wilde

Arrangementen

Julia Koelmans, Aike Roodenburg, Casper Zelissen, Douwe Evert Dijkstra

Word Vriend van Orkest Nota Bene

Wilt u naast het bezoeken van onze voorstellingen het orkest financieel ondersteunen? Word dan Vriend van Nota Bene. Met uw bijdrage kunnen wij ook in de toekomst concerten blijven verzorgen!

Als Vriend van het orkest krijgt u twee maal per jaar, halverwege het productieseizoen, een nieuwsbrief met een voorproefje van onze voorstellingen en de laatste wetenswaardigheden over het orkest. Daarbij krijgt u uiteraard als eerste de uitnodiging voor onze concerten.

Doet u een bijdrage van minimaal € 25? Dan geven we u daar als dank een tweede toegangskaartje voor terug. Bij een bijdrage van € 50 of meer ontvangt u naast het tweede kaartje gratis ook een VIP-behandeling bij het eerstvolgende concert!

Ook een gift, van welke omvang ook, is natuurlijk altijd zeer welkom. U kunt een contante bijdrage doen in onze fooienpot aan de bar of een overschrijving doen naar het bankrekeningnummer van Orkest Nota Bene: NL36INGB0005122815.

Wilt u Vriend worden van Orkest Nota Bene? Laat dan uw gegevens achter middels het formulier op de volgende pagina en wij nemen contact met u op. U kunt het formulier inleveren aan de bar.

Indien u meer informatie wilt over Vriend worden of u zich liever per mail wilt aanmelden als Vriend, mail dan naar info@orkestnotabene.nl.

AANMELDFORMULIER

Ja, ik word Vriend van Orkest Nota Bene!

Naam:

Email:

Na inlevering van dit formulier ontvangt u een introductiemail.

U kunt het formulier inleveren aan de bar.